Publicat pe (https://bnm.md)

13.05.2022

Raportul asupra inflației nr. 2, 2022

Guvernatorul BNM, Octavian Armașu prezintă Raportul asupra inflației nr.2, mai 2022

- Raportul asupra inflației nr. 2, mai 2022 [1]
- Prezentarea [2]

Sumar

În trimestrul I 2022, rata anuală a inflației a continuat, cu un ritm mai pronunțat decât s-a anticipat (Raportul asupra inflației nr. 1, 2022), traiectoria ascendentă începută în anul 2021. Astfel, aceasta s-a majorat de la 13,9 la sută în luna decembrie 2021 până la 22,2 la sută în luna martie 2022. Ca rezultat, în trimestrul I 2022, similar perioadei precedente, aceasta s-a plasat peste limita superioară a intervalului de 5,0 la sută ±1,5 puncte procentuale. Totodată, rata medie anuală a inflației în trimestrul IV 2021 a constituit 19,1 la sută, fiind cu 7,4 puncte procentuale superioară celei din trimestrul precedent. Accelerarea prețurilor în perioada sus-menționată a fost determinată de creșterea prețurilor pe piața internațională și regională la produsele alimentare și la resursele energetice, fapt ce a determinat majorarea prețurilor acestora pe piața internă și ajustarea tarifelor la gazul în rețea și energia termică. Totodată, ajustarea tarifelor, creșterea prețurilor la carburanți, dar și dinamica ascendentă a salariilor au susținut majorarea costurilor pentru agenții economici, care treptat a fost reflectată în prețuri. În același timp, majorarea inflației a fost susținută

de persistența presiunilor din partea cererii, în contextul creșterii venitului disponibil și a creditării, care a determinat majorarea prețurilor subcomponentelor inflației de bază, dar și a prețurilor la produsele alimentare. Impactul factorilor de mai sus a fost amplificat semnificativ, la finele lunii februarie și pe parcursul lunii martie, de escaladarea situației din Ucraina, care a generat presiuni adiționale asupra prețurilor la produsele alimentare, combustibili și asupra unor subcomponente aferente inflației de bază. Presiunile inflaționiste asociate factorilor sus-menționați au fost accentuate și de efectele secundare ale majorării tarifelor reglementate și de ajustare a accizelor de la începutul anului curent.

În perioada următoare, traiectoria ascendentă a ratei anuale a IPC va continua în contextul majorării prețurilor la produsele alimentare și la alte materii prime pe piața regională. Un impact pronunțat asupra IPC urmează a fi determinat de reflectarea integrală a ajustărilor de tarife de către BNS în prima parte a anului 2022. Creșterea tarifelor la gaz, energia termică și energia electrică, continuarea majorării prețurilor de import la gaz, precum și eventualele majorări ale altor tarife vor determina presiuni de creștere a prețurilor asupra mai multor subcomponente din cadrul IPC. La finele anului 2021 s-au acumulat devieri majore la mai multe categorii de prețuri reglementate atât la nivelul administrației publice centrale, cât și celei locale. Pe parcursul ultimilor 5-10 ani, serviciile respective au fost subvenționate direct sau indirect de bugetele locale, iar unii prestatori de servicii au acumulat devieri negative semnificative ca urmare a neajustării tarifelor la costuri. De menționat că, aceste tensiuni inflaționiste se pot materializa în viitor și vor contribui la evoluția inflației atât prin efectul direct, precum și prin efecte secundare asupra altor mărfuri și servicii. Similar perioadelor precedente, dinamica ulterioară a IPC rămâne marcată de incertitudinea momentului și magnitudinii ajustării unor tarife în contextul majorării pronunțate a prețurilor la resursele energetice pe piața regională, dar și de impactul condițiilor meteorologice asupra prețurilor la produsele alimentare pe piața internă.

Economia mondială, în primele luni ale anului 2022, a fost bulversată de conflictul armat din Ucraina, care a perturbat recuperarea post-pandemică și a majorat semnificativ presiunile proinflaționiste deja existente. Volatilitatea puternică a principalilor indicatori macroeconomici a fost generată de majorarea cotațiilor la resursele energetice, produsele agroalimentare, metale și fertilizatori, dar și de deprecierea monedei unice europene și devalorizarea fără precedent a rublei rusești. Activitatea economică în Ucraina a scăzut drastic, iar căile de transport tradiționale din regiune au fost paralizate de acțiunile militare. Aceasta a sporit riscul deficitului de aprovizionare, fapt ce a contribuit la creșterea presiunilor proinflaționiste. Economia Moldovei, a României și a Poloniei au fost supuse unei presiuni de creștere a cheltuielilor publice pentru ajutorarea refugiaților ucraineni. Economia zonei euro se confruntă cu riscul de stagflație, după ce inflația anuală a crescut până la 7,5 la sută în martie 2022, iar activitatea economică s-a temperat simțitor în urma creșterii fără precedent a cotațiilor la resursele energetice. Activitatea economică în China s-a redus considerabil în luna martie 2022 după ce creșterea numărului de infectări cu COVID-19 a impus reintroducerea restricțiilor, inclusiv carantina. Creșterea fără precedent a cotațiilor la produsele agroalimentare a determinat ONU să atenționeze privind riscul de foamete în țările sărace.

Activitatea economică a accelerat pronunțat la finele anului precedent. Evoluția respectivă a fost susținută, preponderent, de cererea internă din partea gospodăriilor casnice în contextul majorării venitului disponibil, al unui mediu favorabil cu rate ale dobânzii încă relativ reduse, de o recoltă bogată în anul 2021, dar și de activitatea economică pozitivă din regiune. În acest fel, în trimestrul IV 2021, PIB a fost cu 18,9 la sută superior nivelului din perioada similară a anului 2020, dinamica respectivă fiind semnificativ superioară celei anticipate în Raportul asupra inflației nr. 1, 2022. În același timp, seria ajustată sezonier reflectă o creștere de 6,0 la sută a PIB comparativ cu trimestrul III 2021. În anul 2021, PIB s-a majorat cu 13,9 la sută comparativ cu anul 2020. Evoluția PIB în trimestrul IV 2021 a fost determinată, preponderent, de majorarea investițiilor, creșterea consumului gospodăriilor populației, dar și de dinamica exporturilor. O parte

semnificativă a cererii interne, însă, a determinat majorarea importurilor, fapt ce a atenuat din dinamica economică internă. Pe partea ofertei, evoluții pozitive mai pronunțate au fost consemnate în agricultură, construcții și transport. La finele anului precedent, indicatorii forței de muncă au înregistrat o dinamică, în termeni anuali, mai modestă comparativ cu perioadele precedente. Astfel, în trimestrul IV 2021, numărul populației economic active s-a contractat, în timp ce populația ocupată a înregistrat o creștere minoră comparativ cu perioada similară a anului 2020. Rata șomajului, precum și rata subocupării au consemnat o dinamică descendentă. Majoritatea indicatorilor operativi disponibili din lunile ianuarie și februarie 2021 au continuat să înregistreze evoluții pozitive, conturând astfel precondiții pentru o dinamică pozitivă a PIB și la începutul anului curent.

În trimestrul I 2022, veniturile bugetului public național au consemnat creșteri, fiind cu 20,2 la sută peste nivelul înregistrat în perioada similară a anului 2021. Cheltuielile bugetului public național s-au majorat, fiind cu 23,1 la sută peste nivelul înregistrat în trimestrul I 2021. Totodată, pe piața valorilor mobiliare de stat, alocate pe parcursul trimestrului I al anului 2022, ratele dobânzilor s-au menținut pe trendul de creștere.

În trimestrul I 2022, lichiditatea excesivă a însumat 4,5 miliarde lei, fiind în creștere față de trimestrul precedent cu 0,9 miliarde lei.

Agregatele monetare, în trimestrul I al anului 2022, au înregistrat ritmuri anuale de creștere mai temperate față de trimestrul precedent. Totodată, contribuția principală la această evoluție a fost determinată, în mare parte, de modificarea volumului depozitelor în moneda națională și al banilor în circulație.

Ratele medii ale dobânzilor aferente soldului la creditele în moneda națională au înregistrat creșteri în comparație cu trimestrul precedent cu 0,51 puncte procentuale și la depozitele în moneda națională – cu 0,27 puncte procentuale. Ratele medii ale dobânzii la creditele și depozitele în valută și-au continuat trendul descrescător.

Pe parcursul trimestrului I 2022, au avut loc trei ședințe ale Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la deciziile de politică monetară. Urmare evaluării balanței riscurilor interne și externe și a perspectivelor inflației pe termen scurt și mediu, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a decis să efectueze majorări succesive ale ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară cu câte 2,00 puncte procentuale la ședințele din 13 ianuarie, 15 februarie și 15 martie (cu aplicarea din 16 martie 2022) până la nivelul de 12,50 la sută anual.

Totodată, în cadrul ședinței ordinare din 5 mai 2022 Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a continuat măsurile de înăsprire și a adoptat prin vot unanim, majorarea ratei de bază aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt cu 3,00 puncte procentuale și a stabilit nivelul acesteia de 15,50 la sută anual. Concomitent, pentru perioada de aplicare 16 mai 2022 – 15 iunie 2022, au fost majorate: norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă de la 28,0 la sută la 30,0 la sută din baza de calcul, precum și norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă de la 30,0 la sută la 33,0 la sută din baza de calcul. De menționat că, prognoza actuală cuprinsă în cadrul raportului dat include în sine măsurile adoptate.

Efectele conflictului armat din Ucraina a schimbat în totalitate perspectivele recuperării post-pandemice a economiei mondiale și a activității economice în regiune. Astfel, în următoarele trimestre, se anticipează o cerere externă redusă pe fondul crizei geopolitice, economice și umanitare din regiune. Presiunile proinflaționiste externe sunt din ce în ce mai mari, după ce cotațiile la resursele energetice, produsele agroalimentare și alte materii prime au atins niveluri record sau semnificativ de înalte. Piețele financiare se

vor ajusta la înăsprirea treptată a politicii monetare a Sistemului Rezervelor Federale. În speranța echilibrării cererii și ofertei de petrol, se anticipează o ușoară stabilizare a cotațiilor petroliere, însă nivelurile vor rămâne relativ înalte comparativ cu mediile ultimilor ani. Creșterea cotațiilor la produsele alimentare pe piața internațională va fi considerabilă, ceea ce va majora cheltuielile pentru nevoile de bază ale populației în detrimentul cheltuielilor pentru nevoile secundare. Amplitudinea factorilor de moment generează un grad înalt de incertitudine privind evoluțiile viitoare ale ipotezelor externe.

Rata anuală a inflației va spori până în trimestrul III al anului curent, ulterior aceasta va urma o tendință descendentă spre finele orizontului de prognoză. În trimestrul II 2022, rata inflației va continua să se plaseze peste limita superioară a intervalului de variație, și va reveni în interval abia în ultimul trimestru de prognoză. Ritmul anual al inflației de bază va avea o tendință ascendentă până în trimestrul I 2023, ulterior diminuându-se spre sfârșitul perioadei de prognoză. Rata anuală a prețurilor produselor alimentare va continua să crească până în trimestrul III 2022 și, începând cu finele anului 2022, se va diminua semnificativ pentru restul perioadei de prognoză. Ritmul anual al prețurilor reglementate va crește în primele două trimestre de prognoză și, începând cu trimestrul IV 2022, se va diminua semnificativ, spre sfârșitul perioadei de prognoză. Ritmul anual al prețurilor la combustibili va crește și în primul trimestru de prognoză și, începând cu a doua jumătate a anului 2022, se va diminua considerabil pentru restul orizontului.

Cererea agregată va fi pozitivă pe parcursul primelor două trimestre consecutive ale orizontului de prognoză, după care va manifesta presiuni dezinflaționiste. Impulsul fiscal pozitiv pe întreg orizontul de prognoză va compensa ușor efectele restrictive ale condițiilor monetare reale și ale cererii externe.

Condițiile monetare reale vor fi restrictive până în trimestrul III 2023 și ușor stimulative pentru restul orizontului de prognoză.

Prognoza actuală a inflației, precum și a componentelor sale, față de cea din raportul asupra inflației anterior, a fost revizuită în sens ascendent pe întreaga perioadă comparabilă.

Vezi și

Tag-uri
inflatie [3]
prognoza inflației [4]
mediul extern [5]
Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Naţională a Moldovei [6]
raportul asupra inflatiei [7]
raport asupra inflatiei [8]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/raportul-asupra-inflatiei-nr2-mai-2022

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/files/RI_mai_2022_1.pdf [2] https://bnm.md/files/Raportul inflatiei_mai_2022 prezentare public (002).pdf [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=inflatie [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=prognoza inflației [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=mediul extern [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Naţională a Moldovei [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=raportul asupra inflatiei [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=raport asupra inflatiei